

Enligt sändlista

GÄLLIVARE FJÄLLURSKOGSRESERVAT

KAITUM FJÄLLURSKOG

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Det befintliga naturreservatet Kaitum 1988-05-10 (221-9934-87, 2502048) skall med oförändrade föreskrifter ingå i det nya reservatet som får namnet Kaitum fjällurskog.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Kaitum fjällurskog
Kommun:	Gällivare
Lägesbeskrivning:	Området börjar ca 4 km SV Svappavaara och sträcker sig i nordvästlig riktning upp till Kaalasjärvi. Blå kartan 28J, 28K, 29J, 29K
Area:	90 078 ha
Därav landarea:	85 652 ha
Naturtyper:	Hällmark, block-stenmark, grus-sandmark ca 168 ha Vatten ca 4 426 ha Barrskog (inkl. fjällbarrskog) ca 26 555 ha Lövskog (inkl. fjällbjörkskog) ca 28 959 ha Myrmark ca 20 261 ha Hedmark ca 9 668 ha Buskmarker ca 142 ha Fjälläng ca 20 ha Övriga marker ca 38 ha
Markägare:	Staten. Statens Fastighetsverk
Omfattning:	I området finns enklaver av enskild mark, bl a ströängar. Dessa omfattas ej av föreskrifterna. Områden med gällande gruvrättigheter (bearbetningstillstånd) omfattas ej av föreskrifterna.

BESKRIVNING AV RESERVATET

Längst fjällkedjans gräns mot skogslandet ligger ett i Europa unikt område med opåverkade skogsekosystem. Kaitum fjällurskog ingår som en länk i den kedja av naturreservat som ligger längs fjällranden.

Kaitum fjällurskog utgörs av norra delen av urskogsreservatet **Kaitum** (ca 40 100 ha) samt del av det fjällnära domänreservatet **Kaitum** (ca 136 600 ha). Reservatet gränsar söderut mot Sjaunja naturreservat samt Lina fjällurskog, och ansluter norrut mot Rautas fjällurskog. Malmbanan skär genom området i nord-sydlig riktning.

Reservatet karaktäriseras av terrängtäckande barrskogar, vidsträckta våtmarker och fjällbjörksklädda lågfjäll. Västra delen av området ligger ovanför gränsen för obrutet fjällområde och i stort sett hela området ligger ovanför 1969 års skogsodlingsgräns. Barr- och fjällbjörkskogar täcker vardera en tredjedel av reservatet, medan resterande delar utgörs av våtmarker, fjällhed och vatten. Skogarna i reservatet har inte påverkats av modernt skogsbruk och är till stor del urskogsartade. Landskapet är mosaikartat med omväxlande myr- och skogsmarker. Reservatet är också mycket sjörikt. På grund av reservatets storlek har beskrivningen delats upp i delområden, som grundar sig på områdets tidigare indelningen i natur- respektive domänreservat.

Kaitum (urskogsreservat)

Reservatets östra del utgörs av urskogsreservatet Kaitum. Området är till största del bevuxet med barrskog, men i höjdlägen förekommer områden med fjällbjörkskog och fjällhed. Stora delar av området är mosaikartat, med omväxlande skog, sjöar och våtmarker. Den dominerande skogstypen är granskog, på torrare marker med inslag av tall. Skogen är oftast gles eller mycket gles med stort inslag av fjällbjörk. Gamla vidkroniga tallar med diametrar om ca 75 cm och åldrar upp till 450 år förekommer. Området är mycket litet kulturpåverkat, även om det i de älvnära avsnitten finns vissa spår av plockhuggning.

Kaitum (f d fjällnära domänreservat)

Västra delen av reservatet utgörs av det f d fjällnära domänreservatet Kaitum. Det ursprungliga domänreservatet har delats vid Kaitumälven, så att den södra delen ingår i Lina naturreservat och den norra i Kaitum naturreservat.

Området utgörs av ett mosaikartat landskap, med vidsträckta fjällbjörkskogar, fjällhedar- och våtmarker. En del områden med barrskog förekommer i Kalixälvens dalgång närmast reservatets norra gräns. Björkskog av frisk ristyp är den dominerande skogstypen, men det finns även stora områden med torrare skog. Området är mycket sjörikt vilket tillsammans med olika former av våtmarker, hedar och skog resulterar i en komplex mosaik av naturtyper. Enstaka lågfjäll förekommer också i området

2000-04-28

231-4713-99
2502176

NUVARANDE MARKANVÄNDNING

Hela reservatet utgör åretruntmarker för renskötsel. Inom området finns renskötselanläggningar i form av stängsel och renvaktarstugor.

Mineralprospektering pågår eller kan bli aktuell inom reservatet.

GRUND FÖR BESLUTET

Kaitum fjällurskog hör till den fjällnära regionens mest skyddsvärda områden. I reservatet finns urskogsartade, landskapstäckande barrskogar och även de andra ingående naturtyperna; myr, fjäll, vatten, fjällhedar är opåverkade av storskaliga mänskliga aktiviteter.

Reservatets stora areal ger de ingående ekosystemen möjlighet att bevaras och utvecklas genom naturlig succession.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara landskapets opåverkade karaktär så att urskogens och de olika fjäll- och fjällnära naturtypernas ekosystem får utvecklas naturligt. Syftet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Reservatet innebär också att sådan ekoturism som står i överensstämmelse med reservatets syften gynnas.

ÄRENDETS BEREDNING

Under åren 1987-1990 avsatte Domänverket 84 fjällnära domänreservat. Syftet var att bevara större, sammanhängande fjällnära skogsområden och angränsande fjällmark. Vid Domänverkets bolagisering 1992 lades förvaltningen av marken ovan odlingsgränsen på Statens Fastighetsverk medan Statens mark nedan odlingsgränsen lades på Assi Domän AB. Ett avtal upprättades dock mellan Staten och Assi Domän AB vilket innebar att samtliga fjällnära domänreservat fick överföras på Statens Fastighetsverk.

Under hösten 1995 träffade Statens Fastighetsverk och Naturvårdsverket en överenskommelse rörande fastighetsförvaltningen av mark med särskilt stora naturvärden. I överenskommelsen ingick bland annat de 84 fjällnära domänreservaten. Regeringen godkände överenskommelsen 1995-12-21 och gav i uppdrag till berörda länsstyrelser att med utgångspunkt i överenskommelsen besluta om erforderliga förordnanden enligt naturvårdslagen (1964:822).

I samband med genomförandet av regeringsuppdraget beslutade länsstyrelsen att slå samman vissa fjällnära naturreservat med fjällnära domänreservat samt att inkludera en

2000-04-28

231-4713-99
2502176

del oskyddade områden i de nya reservaten. Beslutet innebär att fjällurskogsreservaten inom Gällivare kommun sammanförs i två större reservatsområden med samlingsnamnet **Gällivare fjällurskogsreservat**. I ett senare skede kan de kommunvisa fjällurskogsreservaten sammanföras i ”**Norrbottens fjällurskogsreservat**”, en mer eller mindre sammanhängande kedja av skyddade områden längs fjällkedjan.

Det fjällnära domänreservatet Kaitum bedöms ha så höga naturkvalitéer att bildande av naturreservat är motiverat. Vid reservatsbildningen har domänreservatet delats i två delats vid Kaitumälven. Den norra delen ingår i det nya naturreservatet. Reservatet benämns Kaitum fjällurskog och inkluderar även urskogsreservatet Kaitum.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ Miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § Miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

2. Fälla växande eller döda träd för annat ändamål eller tillvarataga vindfällan.
3. Dika, dämna eller utföra vattenreglering.
4. Använda kemiska bekämpningsmedel eller kalk på land eller vatten
5. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurart

Undantag från reservatsföreskrifterna:

6. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga anläggningar, stigar, vägar, kraftledningar eller telekablar, ej heller för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
7. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för pågående täktverksamhet eller för torvtäkt med gällande bearbetningskoncession.
8. Områden med gällande gruvrättigheter (bearbetningstillstånd) omfattas ej av föreskrifterna.
9. Enklaver med enskild mark, ströängar och liknande omfattas ej av reservatsföreskrifterna.

Upplysningar:

2000-04-28

231-4713-99
2502176

Eventuell mineralutvinning skall prövas enligt bestämmelserna i Miljöbalken och Minerallagen.

För vindkraftutbyggnad gäller av länsstyrelsen fastställt policydokument (nr 7:98).

Turismverksamhet som är förenlig med skyddssyftet får bedrivas inom området.

Mineralprospektering får ske inom reservatet, se vidare under pkt E.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel
2. Besökande allmänhet

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30§ miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Skada mark eller vegetation, inklusive döda stående eller liggande träd. Det är dock tillåtet att ta ved för eldning på platsen, dock ej stående döda torrträd av tall eller gran.
2. Störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.

D. Särskilda föreskrifter angående rennärning, jakt och fiske

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen. Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall anmälan för samråd ske till länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ Miljöbalken. (Förordning 1998:904).
2. För arrendatorer av jakt, fiske och fritidsstugor skall i arrendekontraktet angivna villkor, om rätt att ta husbehovsved gälla oavsett föreskrifterna.
3. Statens fastighetsverks möjlighet att upplåta vedtäkt för närboende ska kvarstå oförändrad. Samråd om upplåtelsen skall ske med länsstyrelsen.

Upplysningar:

Reservatsföreskrifterna innebär ingen inskränkning av skotertrafik. Snöskoterkörning är således tillåtet i området utom i de fall reservatsbildningen berör befintliga permanenta skoterregleringsområden enligt regeringsbeslut.

2000-04-28

231-4713-99
2502176

Jakt och fiske är tillåtet i området. För upplåtelse av jakträtt skall de vanliga av länsstyrelsen tillämpade villkoren för jaktupplåtelse på statens mark ovan odlingsgränsen gälla.

Upplåtelser av mark för jakt- och fiskestugor eller byggande av jaktorn för älgjakt skall ske i enlighet med länsstyrelsens gällande policy för sådana upplåtelser.

Landning med flyg är tillåtet i området

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

E. Samråd om mineralprospektering

Mineralprospektering får ske inom reservatet. Länsstyrelsen föreskriver dock med stöd av 7§ Förordning (1998:904) om täkter och anmälan för samråd att anmälan för samråd enligt 12 kap 6§ Miljöbalken skall ske före prospektering.

F. Samråd om ändring av naturreservatsföreskrifter

Ändringar av naturreservatsföreskrifter skall ske i samråd med kommunen i enlighet med 7 kap 5§ Miljöbalken och 24§ 2 punkten Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

G. Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av naturreservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de mål och åtgärder som framgår av bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Norrbottens län.
3. För att åstadkomma en god lokal förankring av förvaltningen kommer ett **förvaltningsråd** med representanter för länsstyrelsen och Gällivare kommun inrättas.

2000-04-28

231-4713-99
2502176

Länsstyrelsens styrelse fattade 2000-04-14 i enlighet med regeringsuppdraget ett rambeslut om vilka av de fjällnära domänreservaten som skall omföras till naturreservat. Kaitum FDR ingår bland dessa domänreservat. Dessutom beslutades om att urskogsreservatet Kaitum skall ingå i naturreservatet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Kari Marklund. Föredragande var biolog Per-Anders Jonsson. I den slutliga handläggningen har även länsexperten för naturvård Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Kari Marklund

Per-Anders Jonsson

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt bilaga 4.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Karta över reservatet som visar tidigare skyddade områden
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

2000-04-28

231-4713-99
2502176

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket			106 48 Stockholm
Statens Fastighetsverk		Storsjöstråket 15	831 34 Östersund
Statens Fastighetsverk	att. Björn Rutström	Klockarplatsen 1	962 32 Jokkmokk
Statens Fastighetsverk		Tingsbacka	930 90 Arjeplog
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län			973 24 Luleå
Lantmäterimyndigheten		Box 847	971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet		Box 5405	114 84 Stockholm
Vattenfall			971 77 Luleå
Vägverket Region Norr			971 25 Luleå
Banverket		Box 43	971 02 Luleå
Fortifikationsverket		Box 9102	961 19 Boden
Bergsstaten		Varvsgatan 41	972 32 Luleå
Sveriges Geologiska Undersökning		Box 670	751 28 Uppsala
Naturskyddsföreningen Norrbottens länsförbund	att. Kerstin Rönnkvist	Bredviksvägen 34	952 97 Kalix
Norrbottens ornitologiska förening		Box 193	971 06 Luleå
Jägareförbundet Norrbotten		Kronan A6	974 42 Luleå
Gällivare kommun			982 81 Gällivare
Svenska Gruvföreningen		Box 5501	114 85 Stockholm
Girjas sameby	att. Ingemar Blind	Bromsgatan 28B	981 36 Kiruna

KOPIA TILL

Naturvårdsregistret
Plan
Kulturmiljö
Rätts
Rennäring/Jakt
Näringsliv